

Green Key

Green Key -hakemuslomake

Leirintäalueet ja mökkikylät

2016-2020

HAKIJAN TIEDOT

Kohteen nimi

Yrityksen nimi

Katuosoite

Postiosoite

Puhelin

---

www

Sähköposti

Ympäristövastaavan yhteystiedot:

Nimi

Titteli

Puhelin

Sähköposti

Toimitusjohtajan yhteystiedot:

Nimi

Titteli

Puhelin

Sähköposti

Laskutusosoite:

Laskutettava yritys

Y-tunnus

Verkkolaskuosoite

Verkkolaskuoperaattori

OVT-tunnus

Alueen perustiedot:

Matkailuajoneuvojen lukumäärä

Telttapaikkojen lukumäärä

Vuodepaikkojen lukumäärä

Yöpymisten lukumäärä/vuosi

Henkilöstömäärä: ympärivuotiset

Henkilöstömäärä: sesonkityöntekijät

Lyhyt kuvaus kohteesta

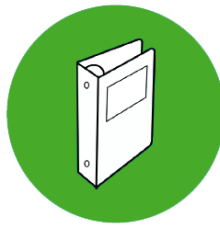
(käytettäväksi Green Keyn kotisivuilla,
suomenkielinen teksti n. 40 sanaa.)

Lyhyt kuvaus kohteesta

(käytettäväksi Green Keyn kotisivuilla,
ruotsinkielinen teksti n. 40 sanaa.)

Lyhyt kuvaus kohteesta

(käytettäväksi Green Keyn kotisivuilla,
englanninkielinen teksti n. 40 sanaa)

1. YMPÄRISTÖJOHTAMINEN JA -VASTUULLISUUS

PAKOLLISET PERUSKRITEERIT

KYLLÄ

- 1.1. Hakija noudattaa toiminnassaan Suomen ympäristölakeja ja -asetuksia, ja hakija täyttää kaikki toimintaansa koskevat lakisääteiset velvoitteet.
- 1.2. Johto on sitoutunut ympäristötyöhön ja nimittänyt kohteeseen ympäristövastaavan. Ympäristövastaava toimii myös Green Key -yhteyshenkilönä.
- 1.3. Hakijalla on kirjallinen ympäristöpolitiikka. Ympäristöpolitiikka on hakemuksen liitteenä.

- 1.4. Hakija tavoittelee ympäristötyössään jatkuvaa parantamista. Hakijalla on kirjatut, vähintään vuosittain tarkasteltavat, konkreettiset ympäristötavoitteet, joille on tavoiteaikataulu ja vastuuhenkilöt. Liitteeksi ympäristötavoitteet.

- 1.5. Green Key -ympäristöohjelman dokumentaatio on kerätty ympäristökansiksi. Kansio on Green Key -edustajien saatavilla ja tarkastettavissa.
- 1.6. Ympäristövastaava varmistaa, että Green Key -kriteerien mukainen toiminta tarkastetaan vuosittain. Ympäristövastaava raportoi tilanteesta johdolle.
- 1.7. Hakija tekee aktiivista ympäristöyhteistyötä yhden tai useamman tärkeäksi määrittelemänsä sidosryhmän kanssa. Green Key toimenpiteitä käsitellään vuorovaikutuksessa sidosryhmän kanssa vähintään kerran vuodessa.
- 1.8. Toimipisteen oma alue ei ole saastunut eikä aiheuta vaaraa vieraiden turvallisuudelle tai terveydelle.

DOKUMENTTI HAKEMUKSEN LIITTEENÄ

DOKUMENTTI GREEN KEY -KANSIOSSA

PISTEKRITEERIT

kyllä

kyllä

1.9. *Hakija mittaa oman hiilijalanjälkensä.*

Yksilöi mittaustyökalu:

_____

1.10 *Hakija tukee lähiyhteisössään ympäristön hyvinvointia ja luonnon monimuotoisuutta edistävää toimintaa.*

Miten: _____

_____

1.11. *Hakija toteuttaa toimissaan kulttuurisesti kestävä matkailua arvostaen ja suojellen paikalliskulttuuria ja paikallista elämäntapaa sekä tukee alueen elinvoimaisuutta.*

1.12. *Hakija ei myy eikä esittele tuotteita, jotka vaarantavat paikallisen luonnon tai kulttuurin säilymisen.*

1.13. *Hakija kerää ja lahjoittaa tarpeettomat tavarat ja materiaalit hyväntekeväisyyteen. Lahjoitukset tehdään harkitusti ja siten, että lahjoitus hyödyttää vastaanottajaa pitkäkestoisesti.*

1.14. *Hakija on tehnyt Sitoumus 2050 – kestävän kehityksen toimenpidesitoumuksen.*

DOKUMENTTI HAKEMUKSEN LIITTEENÄ

DOKUMENTTI GREEN KEY –KANSIOSSA

2. HENKILÖSTÖN OSALLISTAMINEN

Kohteella ei ole palkattua henkilökuntaa

PAKOLLISET PERUSKRITEERIT

KYLLÄ

- 2.1. Johto pitää henkilökunnan kanssa säännöllisesti kokouksia, joissa käydään läpi kohteen nykyinen ympäristötyö ja tulevat toimenpiteet.
-
- 2.2. Ympäristövastaava osallistuu säännöllisesti, vähintään kahdesti vuodessa, johtoryhmän tapaamisiin ja esittelee ympäristötoimenpiteiden tilanteen ja kehittymisen.
- 2.3. Ympäristövastaava ja muut ympäristökysymysten parissa työskentelevät (johtoryhmän jäsenet, kiinteistöhuolto, vahtimestarit, vastaanotto ja keittiö) saavat vuosittain koulutusta omaan työhönsä liittyvissä ympäristöasioissa.
- 2.4. Henkilökunnalla on selkeät ohjeet miten ja missä tilanteissa asiakkaille kerrotaan ympäristötyöstä.

PISTEKRITEERIT

kyllä

kyllä

- 2.5. Johto kannustaa henkilökuntaa kehittymiseen ja kehittämiseen ympäristökysymyksissä. Tämä voidaan toteuttaa esimerkiksi työpajoin, keskusteluihin tai käytännön kokeiluin.
-
- 2.6. Johto kannustaa henkilökuntaa ympäristöystävälliseen liikkumiseen.

DOKUMENTTI HAKEMUKSEN LIITTEENÄ

DOKUMENTTI GREEN KEY -KANSIOSSA

3. ASIAKKAIDEN OSALLISTAMINEN

PAKOLLISET PERUSKRITEERIT

KYLLÄ

- 3.1. Green Key -sertifikaatti ja -kyltti ovat näkyvästi esillä.
-
- 3.2. Green Key -materiaalia on asiakkaiden helposti saatavissa näkyvällä paikalla sekä kohteen nettisivuilla.
- 3.3. Hakijan nettisivuilla, sosiaalisen median kanavissa ja muussa sähköisessä viestinnässä on tietoa kohteen Green Key-ympäristötyöstä.
- 3.4. Henkilökunta kertoo asiakkaille ympäristötyöstä ja innostaa heitä osallistumaan.
Asiakkaita innostetaan osallistumaan seuraavasti:
-
- 3.5. Vastaanoton henkilökunta osaa kertoa asiakkaille hakijan ympäristötavoitteista, ympäristötyön painopisteistä ja siitä miksi hakija haluaa tehdä ympäristötyötä. Green Key -kriteerit ja hakijan ympäristötavoitteet ovat asiakkaiden nähtävillä.
- 3.6. Vastaanoton henkilökunta osaa neuvoa asiakkaita julkisen liikenteen käytössä. Aikataulut ja reittioppaat ovat asiakkaiden helposti saatavilla.
- 3.7. Hakija viestii asiakkailleen näkyvästi ja selkeästi esim. kyltein miten henkilökunta ja asiakkaat voivat säästää energiaa ja vettä (esim. TV, valaistus, lämmitys ja puhtaanapito).

PISTEKRITEERIT

kyllä

kyllä

- 3.8. Asiakkaille tarjotaan mahdollisuus arvioida hakijan ympäristötyötä.
-
- 3.9. Hakija viestii ympäristötekojen vaikutuksista (esim. vettä säästävien suihkujen merkitys, muovijätteen vähentäminen, lähiruoka)
-
- 3.10. Hakija on tehnyt näkyvän ympäristökampanjan asiakkaille.
-
- 3.11. Ympäristöviestintä on sisällytetty hakijan viestinnän vuosisuunnitelmaan ja suunnitelmassa on huomioitu eri kohderyhmiä.
-
- 3.12. Hakija palkitsee asiakkaitaan ympäristöteoista. **Miten?**
-
-

DOKUMENTTI HAKEMUKSEN LIITTEENÄ

DOKUMENTTI GREEN KEY -KANSIOSSA

4. YMPÄRISTÖAKTIVITEETIT

PAKOLLISET PERUSKRITEERIT

KYLLÄ

- 4.1. Vastaanotossa on helposti saatavilla tietoa läheisistä puistoista ja luontokohteista.
Mm. seuraavista kohteista: _____
- 4.2. Leirintäalue tarjoaa asiakkaille tietoa pyöräreiteistä ja polkupyörien sekä muiden ekologisten liikkumisvälineiden vuokraus- ja lainausmahdollisuuksista. **Pyörä voi vuokrata tai lainata mm:** _____
- 4.3. Veneiden kunnossapito tehdään estäen ympäristölle vaarallisten aineiden leviäminen luontoon. Maanpinta suojataan siten, että esimerkiksi öljy, maalijäänteet ym. pystytään keräämään ja käsittelemään vaarallisina jätteinä.
- 4.4. Veneissä on roska-astiat.

PISTEKRITEERIT

kyllä

kyllä

4.5. Veneissä käytetään ympäristöystävällistä polttoainetta. ☐	4.10. Hakija välittää tietoa alueen luontokouluista, -retkistä ja muista luontopalveluista. ☐
4.6. Veneissä on sähkömoottorit ☐	4.11. Hakija kannustaa asiakkaita jatkamaan ympäristöystävällisiä käytäntöjä myös kotona tai työpaikalla. ☐
4.7. Hakija kannustaa asiakkaita liikkumaan ympäristöystävällisesti. ☐	4.12. Kohde tarjoaa asiakkailleen tietoa jokamiehenoikeuksista ja -velvollisuuksista luonnossa liikkumisen tueksi. ☐
4.8. Asiakkailla on mahdollisuus lainata tai vuokrata polkupyöriä tai muita ekologisia liikkumisvälineitä suoraan kohteesta. ☐	4.13. Hakija tarjoaa asiakkaille tietoa lähialueen Blue Flag –rannoista (toistaiseksi Suomessa vain Ahvenanmaalla). ☐
4.9. Hakija järjestää ympäristökasvatustoimintaa itse tai kumppanin kanssa eri kohderyhmille esimerkiksi yrityksille ja kokousvieraille, aikuisille, perheille, nuorille ja lapsille. ☐	

DOKUMENTTI HAKEMUKSEN LIITTEENÄ

DOKUMENTTI GREEN KEY –KANSIOSSA

5. VEDENSÄÄSTÖ

PAKOLLISET PERUSKRITEERIT

KYLLÄ

- 5.1. Veden kokonaiskulutus mitataan vähintään kuukausittain.

- 5.2. Uudet wc-istuimet ovat vettä säästäviä (vedenkulutus max. 6 litraa huuhtelukerralla)
- 5.3. Henkilökunta tarkastaa säännöllisesti, etteivät vesihanat tai wc-säiliöt vuoda.
- 5.4. Vähintään 75%:ssa suihkuista virtaama on max. 9 ltr/min.
Virtaama (mittaus väh. 5 suihkusta): _____
- 5.5. Vähintään 75%:ssa vesihanoista virtaama on max. 8 ltr/min.
Virtaama (mittaus väh. 5 hanasta): _____
- 5.6. Pisuaarit on varustettu sensoreilla, ne ovat vettä säästäviä tai vedettömiä.
- 5.7. Uudet kupu- ja tunneliastianpesukoneet ovat vettä säästäviä laitteita, joissa vedenkulutus on max. 3,5 ltr/kori.
- 5.8. Astianpesukoneiden läheisyydessä on ohjeet veden säästämiseksi.

- 5.9. Kaikki jätevesi puhdistetaan. Jätevesiä koskevia lakivaatimuksia noudatetaan.

PISTEKRITERIT

kyllä

kyllä

5.10. Erilliset vesimittarit ovat käytössä alueilla, joissa vedenkulutus on runsasta.

Missä: _____

5.11. Uudet astianpesu- ja pyykinpesukoneet ovat ammattikäyttöön tarkoitettuja laitteita.

5.12. Uudet wc-istuimet on varustettu kaksoishuhtelulla: 3/6 litraa.

5.13. Kohteessa on kuivakäymälät.

5.14. Yleisten tilojen vesihanojen virtaama on alle 6 litraa minuutissa.

Virtaamat: _____

5.15. Yleisten tilojen wc-istuimet kuluttavat vettä max. 6 l/huhtelukerta.

5.16. Yleisten tilojen vesihanat on varustettu sensoreilla.

5.17. Ns. harmaata vettä tai piha-alueiden hulevettä kerätään ja hyödynnetään uudestaan turvallisesti (esimerkiksi piha-alueiden puhdistukseen).

5.18. Ulkouima-altaat on katettu haihtumisen vähentämiseksi.

5.19. Uima-altaat tarkastetaan säännöllisesti vuotojen varalta.

5.20. Kohteessa on käytössä tunnistimet vesivahinkojen ja vuotojen havaitsemiseksi ja vianetsinnän helpottamiseksi.

5.21. Asiakkaille on tarjolla konkreettiset ohjeet vedenkäytöstä ja mahdollisuuksista säästää vettä. Nämä ohjeet sisältävät myös tiedon vedensäästön ympäristövaikutuksista.

5.22. Asiakkaille viestitään suomalaisen hanaveden juomakelpoisuudesta.

5.23. Jätevettä puhdistetaan uudelleenkäyttöön.

DOKUMENTTI HAKEMUKSEN LIITTEENÄ

DOKUMENTTI GREEN KEY –KANSIOSSA

6. PUHTAANAPITO

PAKOLLISET PERUSKRITEERIT

KYLLÄ

- 6.1. Kohteen päivittäisessä siivouskäytössä olevat puhdistus- ja pesuaineet ovat ympäristömerkittyjä. *

- 6.2. Desinfiivia puhdistusaineita ei käytetä päivittäisessä perussiivouksessa. Muulloin niitä käytetään harkitusti ja vain tarvittaessa tai vain määräysten edellyttämällä tavalla.
- 6.3. WC- ja talouspaperit sekä mahdolliset paperipyyhkeet ovat ympäristömerkittyjä * tuotteita.

- 6.4. Mikäli hakija tarjoaa asiakkailleen mahdollisuuden pyykinpesuun, pyykit on mahdollista kuivattaa pyykkinarulla tai pyykinpuuvastustelineessä kuivurin sijaan. (Paikalliset olosuhteet huomioiden)

PISTEKRITEERIT

kyllä

kyllä

- 6.5. Pyykinpesukoneen läheisyydessä on ohjeet energian ja veden säästämiseksi.

- 6.6. Kohteessa käytetyt astianpesuaineet ja pyykinpesuaineet ovat ympäristömerkittyjä. Kriteeri koskee myös alihankintana tehtävää pesupalvelua. *

- 6.7. Siivouksessa käytetään mikrokuituliinoja veden ja pesuaineiden ja kemikaalien säästämiseksi.
- 6.8. Hakija välttää hajusteiden käyttöä puhtaanapidossa ja pyykinpesussa.
- 6.9. Kaikki asiakkaiden käyttöön tarjottavat shampoot ja saippuat ovat ympäristömerkittyjä. *

DOKUMENTTI HAKEMUKSEN LIITTEENÄ

Ympäristömerkin tulee olla kolmannen osapuolen myöntämä tai vastaavat kriteerit täyttävä tuote.

DOKUMENTTI GREEN KEY -KANSIOSSA

7. JÄTTEEN VÄHENTÄMINEN, LAJITTELU JA KIERRÄTYS

PAKOLLISET PERUSKRITEERIT

KYLLÄ

- 7.1. Hakija huolehtii jätteiden asianmukaisesta lajittelusta jätelain ja kunnallisten jätehuoltomääräysten mukaisesti vähintään seuraaviin kategorioihin: metalli, lasi, energiajäte, paperi, biojäte, pahvi. Mikäli jonkin jakeen kuljetusta ja käsittely ei ole paikkakunnalla järjestetty, voidaan se jättää pois. **Seuraavat lajittelukriteerit ovat käytössä:**
-
- 7.2. Hakija, heidän palveluntarjoajansa tai kiinteistöhuoltopalvelu huolehtii eri jakeiden jatkokuljetuksesta ja -käsittelystä. Mikäli jätekuljetuksen hankinta on ulkoistettu, hakija vastaa kriteerin toteutumisesta heidän puolestaan ja käy läpi toimintamallin esimerkiksi kiinteistöhuoltoyhtiön kanssa.
- 7.3. Hakija huolehtii jätteiden kuljetuksista lakivaatimuksia ja jätehuoltomääräyksiä noudattaen.
- 7.4. Majoituskohteen asiakkaille ja henkilökunnalle on selkeät ohjeet jätteiden lajittelusta ja käsittelystä. Tarvittaessa käytetään eri kielisiä versioita tai kuvasymboleja.
- 7.5. Kertakäyttöastioita käytetään vain poikkeustapauksissa esim. allasosastoilla, isoissa tapahtumissa, kuntosali- ja kylpylä alueilla sekä take away -annoksissa.
- 7.6. Mikäli alueella järjestetään suuria (yli 500 ihmisen) tilaisuuksia, joissa käytetään kertakäyttöastioita, tulee astiat valita kierrätettävistä tai biohajoavista materiaaleista sekä järjestää niille asianmukaiset kierrätyspisteet ja ohjeistaa asiakkaat käyttämään näitä kierrätyspisteitä.
- 7.7. Vaaralliseksi luokiteltavat jätteet säilytetään erillisissä astioissa ja kierrätetään asianmukaisesti (esim. paristot, lamput, maalit, kemikaalit ym.)
- 7.8. Vaaralliseksi luokiteltavat jätteet kuljetetaan turvamääräyksiä noudattaen asianmukaiseen käsittelylaitokseen ja kuljetuksesta tehdään jätelain edellyttämä siirtoasiakirja.
- 7.9. Jokaisessa kylpyhuoneessa ja wc:ssä on roskakori.
- 7.10. Toimialue ja sen läheisyys on siisti ja turvallinen kulkea. Alueella on riittävästi jäteastioita eri jätelajeille.

DOKUMENTTI HAKEMUKSEN LIITTEENÄ

DOKUMENTTI GREEN KEY -KANSIOSSA

PISTEKRITEERIT**kyllä****kyllä**

7.11. <i>Hakija mittaa jätemäärät jakeittain kuukausittain. Lisäksi hakijalla on toimintasuunnitelma jätemäärän pienentämiseksi.</i> 	☐	7.17. <i>Hakijalla on sopimus pakkausmateriaalien käytöstä (erityisesti muovi), noudosta ja hävityksestä. Hakija pyrkii käyttämään mahdollisimman paljon kestopakkauksia, jotka palautetaan paluukuljetuksia hyödyntäen.</i>	☐
7.12. <i>Asiakkailla on mahdollisuus lajitella jätteet vähintään seuraaviin jakeisiin: paperi, lasi, pullot, paristot, biojäte.</i>	☐	7.18. <i>Mikäli kertakäyttöastioita käytetään, ne ovat biologisesti hajoavia.</i>	☐
7.13. <i>SER-jätteen keräys ja kierrätys on huolehdittu.</i>	☐	7.19. <i>Kertakäyttöastioita ei käytetä lainkaan.</i>	☐
7.14. <i>Tekstiilit kierrätetään uusiokäyttöön.</i>	☐	7.20. <i>Koko henkilökunta on saanut lajittelukoulutuksen.</i>	☐
7.15. <i>Kaikki asiakkaiden käyttöön tarjottavat shampoot ja saippuat ovat annostelijoissa yksittäispakkausten sijaan.</i>	☐	7.21. <i>Orgaaninen jäte kompostoidaan tai toimitetaan eteenpäin asianmukaiseen käsittelylaitokseen edelleen käyttöön (esim. biokaasu).</i>	☐
7.16. <i>Yksittäispakattua voita, kermaa, margeladia tms. ei käytetä tai pakkaukset ovat kierrätettäviä tai biologisesti hajoavia.</i>	☐	7.22. <i>Vierasvenesatamassa on myös kemiallisten wc:n tai septitankin tyhjennyspiste.</i>	☐

8. ENERGIANSÄÄSTÖ JA -HANKINTA

PAKOLLISET PERUSKRITEERIT

KYLLÄ

- 8.1. Energiankulutus mitataan vähintään kerran kuukaudessa.
- 8.2. Hakijalla on käytössään toimintamalli tyhjiällä olevien huoneiden lämmityksen, ilmanvaihdon ja ilmastoinnin säätämiseksi energiatehokkuuden varmistamiseksi.
Toimintamalli: _____
- 8.3. Vähintään 75% lamput on energiansäästölamppuja tai led-lamppuja. Muut lamput vaihdetaan mahdollisimman pian.
Energiansäästölamppujen / LED-valaisimien osuus: _____ %
- 8.4. Keittiön ilmanvaihtolaitteen rasvasuodattimet puhdistetaan vähintään kerran vuodessa.
Puhdistusykli: _____
- 8.5. Lämmitys- ja viilennyslaitteiden pinnat puhdistetaan säännöllisesti (väh. 1 krt/v).
Puhdistusykli: _____
- 8.6. Ilmanvaihtojärjestelmä tarkastetaan vähintään kerran vuodessa. Tarvittavat korjaustoimenpiteet tehdään energiatehokkaan toiminnan varmistamiseksi.
Tarkastusykli: _____
- 8.7. Jääkaappien, pakastimien, uunien ja muiden kuuma- ja kylmäsäilytystilojen tiivisteet ovat kunnossa. **Tarkastettu (pvm):** _____
- 8.8. Uudet jääkaapit kuluttavat energiaa alle 0,8 kWh/pv (kokoluokka 180 l). Muut uudet hankittavat sähkölaitteet ovat energiatehokkaita.
- 8.9. Uudistettaessa saunaa, sähkökiuas varustetaan ajastimella.
- 8.10. Hakijalla on työohjeet koskien tyhjiä huonetilojen laitteistojen (mm. TV, jääkaappi) sammuttamista kausisulkemisten aikana.
- 8.11. Hakija on määritellyt standardilämpötilan huonelämmölle. **Lämpötila:** _____ C°
- 8.12. Uusiutuvan energian hankintamahdollisuus kartoitetaan vuosittain.

DOKUMENTTI HAKEMUKSEN LIITTEENÄ

DOKUMENTTI GREEN KEY -KANSIOSSA

PISTEKRITEERIT

kyllä

kyllä

8.13. Hakija suorittaa energiakatselmuksen ulkopuolisen asiantuntijan avustamana vähintään joka viides vuosi.

8.25. Hakija on liittynyt elinkeinoelämän energiatehokkuussopimukseen (matkailu- ja ravintola-alan toimenpideohjelman kautta).

8.14. Hakijan hankkimasta sähköenergiasta vähintään 50% tuotetaan uusiutuvilla energialähteillä.

8.26. Huoneissa, keittiössä, pesulassa tms. käyttämät sähkölaitteet ovat energiatehokkaita. (A-A+++ , EnergyStar, ympäristömerkki.)

8.15. Hakijan hankkimasta sähköenergiasta 100% tuotetaan uusiutuvilla energialähteillä.

8.27. Ilmanvaihtokoneisto on varustettu energiankäytön optimoivalla puhaltimella ja sen moottori on energiaa säästävää.

Energialähteet (8.14, 8.15):

8.28. Ilmastointi sammuu automaattisesti, kun ikkuna avataan.

8.16. Hakijan hankkima sähköenergia on 100% uusiutuvaa energiaa ja täyttää kestävyyskriteerit (kestävä tuotanto on ympäristömerkitty tai vastaavat kriteerit täyttävää)

8.29. Kohteissa on avainkorttijärjestelmä tai muu automaattinen järjestelmä, joka varmistaa sähkölaitteiden ja valojen sammumisen huoneen ollessa tyhjiällä.

Energialähteet sekä selvitys kestävyyskriteereistä:

8.30. Käytävä- ja aulavalloissa on käytössä liikkeen-tunnistus.

8.31. Yleisissä tiloissa on käytössä energiatehokas automatisoitu valaistus.

8.32. Kohteessa käytetään vain LED-lamppuja.

8.17. Erilliset sähkömittarit on asennettu energiankulutuksen kannalta merkittäviin paikkoihin

8.33. Ulkovalaisimet ovat tarveohjattuja esim. liiketunnistimella ja ne sammuvat automaattisesti, kun niitä ei tarvita.

8.18. Kohteen ympärivuotisesti käytössä olevien tilojen ikkunoissa on tiivistetyt kolmikerros lasit. Tiivisteet ovat kunnossa ja ne tarkistetaan säännöllisesti.

8.34. Keittiön liesituulettimissa on infrapunatunnistin, jonka avulla liesituulettimien käyttö on mahdollisimman energiatehokasta.

8.19. Kohteen ikkunoissa on selektiivilasit.

8.35. Keittiölaitteiden tarpeetonta päällä pitämistä vältetään.

8.20. Rakennuksen eristys ylittää uudis- ja korjausrakentamista koskevat kansalliset energiatehokkuuden minimivaatimukset.

8.36. Juoma-, kahvi-, vesi- ja muut automaattit eivät ole päällä tarpeettomasti.

8.21. Kohteessa on lämmöntalteenottojärjestelmä mm. kylmälaitteiden, ilmastointilaitteiden, uima-altaiden tai jätevesien hukkalämmön hyödyntämiseksi.

8.37. Tietokoneissa ja kopiokoneissa on virran automaattinen aikakatkaus.

8.38. Uudet tietokoneet, tulostimet, kopiokoneet ja muut toimistolaitteet ovat ympäristömerkittyjä tai laitteiden toimittajalla on ympäristösertifikaatti.

8.22. Hakijan käyttämä lämpöenergia tuotetaan uusiutuvilla polttoaineilla (ei turve) **Lämpöenergiälähde:**

8.39. Kohteessa on sähköauton latauspiste tai biokaasuauton tankkauspiste.

8.23. Hakijan käyttämä kaukolämpö ja kaukokylmä (myös koskikylmä) tuotetaan vähintään 75% uusiutuvilla energialähteillä (ei turve). **Energialähteet:**

8.40. Hakijan omassa käytössä olevista autoista vähintään puolet ovat sähköautoja, biokaasuautoja tai hybridautoja.

8.41. Hakija tarjoaa aurinkoenergiaa, muuta uusiutuvaa energiaa tai näihin liittyvää uutta teknologiaa näkyvästi asiakkaiden käyttöön.

8.24. Hakija tuottaa itse uusiutuvaa energiaa. (maalämpö, aurinko, tuuli, ilma) **Mitä?**

9. ELINTARVIKKEET

Kohteessa ei ole ravitsemuspalveluita

PAKOLLISET PERUSKRITEERIT

KYLLÄ

- 9.1. Hakija käyttää luomu- ja lähituotteita. (Vähintään viisi lähi- tai luomutuotetta käytössä.)

- 9.2. Lähi- ja luomutuotteiden ja ympäristömerkittyjen tuotteiden osuus säilyy tai kasvaa joka vuosi. Poikkeama tästä raportoidaan Green Keylle. (Lähiruoka on mahdollisimman lähellä tuotettua kotimaista ruokaa, jonka alkuperä, tuottaja ja valmistaja tiedetään.)
- 9.3. Ravintolan ruokalistalla on aina myös kasvisvaihtoehto.

PISTEKRITEERIT

kyllä

kyllä

- 9.4. *Hakija ei käytä uhanalaisia kalalajeja*
- 9.5. *Hakija hyödyntää valikoimassaan satoisuuden kasviksia.*
Esimerkkejä:
_____
_____
- 9.6. *Hakijan ravintolan ja aamiaistarjoilun ruokalistoilta ja tarjoilupöytiin on merkitty luomutuotteet, lähituotteet ja muut ympäristömerkityt tuotteet.*
- 9.7. *Hakija nostaa esille lähiruokatuotantoa ja tutustuttaa asiakkaat alueen lähiruokatuottajiin (esim: esittely ruokalistalla, retki lähiruokatilalle)*
- 9.8. *Ravintolan ruokalistalla on myös täysin vegaaninen ruokalaji ja maitojuoma.*
- 9.9. *Hakija vähentää aktiivisesti naudanlihan käyttöä.*

- 9.10. *Hakija mittaa ruokahävikin määrän ja toimii ruokahävikin minimoimiseksi. Keittiö- ja tarjoiluhenkilökunnalla on työohjeet tätä koskien.*
- 9.11. *Kokoustiloissa ja ravintoloissa tarjoillaan ensisijaisesti vesijohtovettä pullotetun veden sijaan.*

- 9.12. *Kohteessa on keittiöpuutarha.*
- 9.13. *Keittiöpuutarhassa on kompostori, jonka multa käytetään hyödyksi keittiöpuutarhassa.*

DOKUMENTTI HAKEMUKSEN LIITTEENÄ

DOKUMENTTI GREEN KEY -KANSIOSSA

10. SISÄTILAT

PAKOLLISET PERUSKRITEERIT

KYLLÄ

- 10.1. Sisätiloja remontoitaessa suositetaan ympäristöystävällisiä ja terveellistä sisäilmaa edistäviä materiaaleja.

PISTEKRITEERIT

kyllä

- 10.2. *Hakijalla on henkilöstöpolitiikka koskien tupakointia työaikana.*

DOKUMENTTI HAKEMUKSEN LIITTEENÄ

DOKUMENTTI GREEN KEY –KANSIOSSA

11. ULKOTILAT

PAKOLLISET PERUSKRITEERIT

KYLLÄ

11.1. Kemiallisia lannoitteita tai tuholaismyrkyjä käytetään vain siinä tapauksessa, että vastaava luonnonmukaista vaihtoehtoa ei ole saatavilla.

11.2. Uudet ruohonleikkurit ovat käsikäyttöisiä, sähkökäyttöisiä, käyttävät lyijytöntä bensiiniä, ovat varustettu katalyysaattorilla tai ovat ympäristömerkittyjä.

11.3. Kukat ja puutarha kastellaan aikaisin aamulla tai myöhään illalla.

11.4. Alueelle otetaan vastaan majoittujia enintään 60 perhettä/hehtaari.

11.5. Vähintään 10 % alueesta on vapaata tilaa.

11.6. Moottoriliikenne alueella pyritään minimoimaan eikä se ole sallittua yöllä (poikkeukset esim. lauttaliikenteen johdosta sallittuja). Tämä koskee sekä henkilökuntaa että asiakkaita. Asia-
ta on kirjalliset toimintaohjeet.

PISTEKRITEERIT

kyllä

kyllä

11.7. Puutarhajäte kompostoidaan.

11.8. Sadevettä kerätään ja käytetään kukkien ja puutarhan kastelussa.

11.9. Uusia viheralueita perustettaessa käytetään kotimaisia tai kotoperäisiä lajikkeita.

11.10. Lumenluonnissa käytettävä konekalusto on vähäpäästöistä.

11.11. Autojen lämmitystolpissa on ajastimet.

11.12. Kohde hyödyntää kiinteistöstä kerättävää hukkalämpöä piha-alueiden kulkuväylien puhtaanapitoon lumesta/jäästä tai kuivattamiseen (esimerkiksi vesikiertoisen lämmityksen avulla).

11.13. Piha-alueiden puhtaanapidossa käytettävissä koneissa ja laitteissa käytetään biohajotavaa öljyä.

11.14. Asiakkaiden käyttöön tarjottavat moottorikelkat tai muut moottorikäyttöiset kulkuvälineet esim. mönkijät (omat tai kumppanin) ovat vähäpäästöisiä tai sähkömoottorikäyttöisiä.

11.15. Asiakkaille tarjotaan ympäristöystävällisiä kulkuvälineitä alueella liikkumiseen ja matkatavarakujiin leirintäalueella/mökkeihin.

DOKUMENTTI HAKEMUKSEN LIITTEENÄ

DOKUMENTTI GREEN KEY -KANSIOSSA

12. HALLINTO JA HANKINNAT

PAKOLLISET PERUSKRITEERIT

KYLLÄ

- 12.1. Henkilökunnan tilojen osalta noudatetaan samoja vaatimuksia kuin asiakastilojen suhteen.
- 12.2. Toimistossa käytettävät paperit ja painotuotteet ovat ympäristömerkittyjä, ne on valmistettu kierrätyskuidusta tai toimittajalla on ympäristösertifikaatti. *

- 12.3. Leirintäalueella toimiville palveluntarjoajille (esim. oheispalvelujen tuottajat) kerrotaan leirintäalueen Green Key-ohjelmasta ja ympäristötyöstä, ja heitä kannustetaan ympäristöystävällisyyteen toiminnassaan.

PISTEKRITEERIT

kyllä

kyllä

- 12.4. *Hakija kannustaa paperinkulutuksen vähentämiseen koko kohteessa mukaan lukien toimistot ja kokoustilat. Hakija hyödyntää valikoimassaan satokauden kasviksia.* 12.9. *Hakijan viimeisen 12 kuukauden aikana ostamista kestokulutustuotteista vähintään 75 % on ympäristömerkittyjä tai niiden valmistajalla on ympäristösertifikaatti. **Esimerkkejä:***
 *
- 12.5. *Hakija tiedottaa tavarantoimittajilleen ja muille kumppaneilleen Green Key -ympäristötyöstään ja kannustaa heitä ympäristöystävällisyyteen omassa toiminnassaan.* 12.10. *Hakija seuraa ja mittaa kertakäyttötuotteiden ja kulutustavaroiden hankintamäärää, ja etsii aktiivisesti keinoja kulutuksen vähentämiseen*
- 12.6. *Hakijan käyttämistä tavarantoimittajista ja muista kumppaneista vähintään 75%:lla on ympäristösertifikaatti, ympäristöpolitiikka tai kirjallinen kestävä kehityksen toimintatapa.* 12.11. *Asiakkailla on mahdollisuus kuljettaa matkatavarakuljetuksen leirintäalueelle/mökkeihin, käyttämällä muita kuin moottorikäyttöisiä kulkuvälineitä.*
- 12.7. *Kohteelle tapahtuma- ja oheispalveluja tuottavat yritykset ovat tietoisia hakijan Green Key -ympäristötyöstä ja osana yhteistyötä on sovittu miten he huomioivat tämän omassa työssään sekä tarjoamissaan palveluissa.* 12.12. *Hakija on hankkinut kierrätettyjä kalusteita.*
- 12.8. *Hakija ostaa omaan käyttöönsä sekä jälleenmyyntiin paikallisten käsityöläisten ja pienyrittäjien lähituotteita ja -palveluja. 75% hankinnoista täyttää kriteerin. Vaihtoehtoisesti kohde voi tarjota lähialueen tuottajille mahdollisuuden myydä suoraan vieraille paikallista luontoa tai alueen historiaa tai kulttuuria ilmentäviä tuotteita.* 12.13. *Hakija on kunnostanut vanhoja kalusteitaan uuden osuuden ostamisen sijaan.*

DOKUMENTTI HAKEMUKSEN LIITTEENÄ

Ympäristömerkin tulee olla kolmannen osapuolen myöntämä tai vastaavat kriteerit täytävä tuote.

DOKUMENTTI GREEN KEY -KANSIOSSA

